

خرایات

گسست فرهنگی و اجتماعی

جواد طوسی

● یک‌زمانی شکست فیلم‌ها در گیشه دلیل منطقی خودش را در قواعد حرفه‌ای و مناسبات اقتصادی حاکم بر سینما داشت. از «اینک آخرالزمان» فرانسیس فورد کاپولا، «ستگاری در شامشک» فرانک دارابونت، «۱۹۴۱» استون اسپیلبرگ، «باشگاه مشت‌زنی» دیوید فینچر و «دروازه بهشت» مایکل چیمینو بگیرد تا «باباشمل» و «ستارخان» علی حاتمی، «راز درخت سنجد» و «صمد و فولادزره دیو» جلال مقدم، «جهنم + من» محمدعلی فردین، «شورش» رضا میرلوحی، «تیغ و ابریشم» و «گروهان» مسعود کیمیایی و… مثلاً در مورد همین فیلم‌های ایرانی، خرق عادت و زمان بد اکران، از مهم‌ترین دلایل شکستشان بوده‌اند. تماشاچی عامی آن موقع، فردین و ناصرملک‌مطبعی را با یک تیپ و لهجه خاص می‌خواست. اما تازگی‌ها در این آشنفته‌بازار اقتصادی و حال و روز ناخوش آدم‌ها و طبقات اصلی جامعه در کوران تحریم و آخر و عاقبت برجام و فضای بیش از حد سیاست‌زده، با مسائل تازه‌ای جدا از ترافیک فیلم‌ها و تعداد سینماها، محدودیت‌های مناسبتی، جلوییگری از تبلیغات ماهواره‌ای، عدم جذابیت فیلم‌ها، فقدان تبلیغات مناسب، عدم حمایت شهرداری از تولیدات ایرانی و محدودیت‌های تلویزیون و نگاه گزینشی در پخش تیزر فیلم‌های ایرانی، سلیقه‌سازی فیلم‌های به‌ظاهر کم‌دی و… مواجه هستیم. به سینما می‌دانند که فیلم «فراری» علیرضا داوودنژاد در فهرست فیلم‌های نوروزی، اخیراً دو فیلم «جشن دلنتگی» پویا آذرپایجانی و «آن سوی ابرها» مجید مجیدی به‌همه شکست سنگینی در گیشه خوردند. این‌طور به نظر می‌رسد که رفته‌رفته داریم به جایی می‌رسیم که تماشاچی را باید با اعمال شاقه به سینما کشاند. در جامعه افسرده و پراسترسی که با رکود اقتصادی و اخبار ناگوار سروکار دارد، قاعدتاً سینمارفتن و فیلم‌دیدن در یک محیط عمومی اهمیت و جذابیتش را از دست می‌دهد و مسائل دیگری در اولویت قرار می‌گیرد. وقتی «تلا خوش سبیری چنند» حاتمی فراگیر پیدا کند، دیگر عاشقی یادت می‌رود و تفریح و سرگرمی را حتی اگر دل و دماغ مقطعی پیدا کنی، در چیزهای دودست‌تر و کم‌هزینه‌تری جست‌وجو می‌کنی. خب، تداوم این وضعیت و تشدید بی‌انگیزگی بی‌بی‌حوصلگی باعث خواهد شد که به تدریج یک رسانه پرمخاطب جایگاه مهم و تأثیرگذارش را در سطح جامعه از دست بدهد و جایگزینش شیوه‌های ارتباطی سطحی و فاقد برد وسیع و خودجوش اجتماعی شود. قدر مسلم بی‌تفاوتی و جدی‌نگرفتن این واقعیت‌ها زمینه‌ساز یک رکود فرهنگی عمیق و رشد روزافزون مجموعه‌ای از افراد عیوس و دلمرده خواهد شد که به شکل ناگزیر در پیله تنهایی خود فرورفته‌اند.

هنر

ساعت اجرای چند نمایش تئاتر شهر تغییر کرد

● **گروه هنر:** ساعت اجرای چند نمایش به‌صحنه‌رفته در تئاتر شهر به‌دلیل هم‌زمانی با مسابقه تیم ملی کشورمان در جام جهانی فوتبال تغییر کرد و اجرای نمایش «دیراهبان» ۲۱خرداد با قدردانی گروه اجرانی از حمید امجد و حمیدرضا آذرنگ در تالار چهارسو آغاز شد. ساعت اجرای چند نمایش به‌صحنه‌رفته در تالارهای سایه، چهارسو و اصلی در روز جمعه ۲۵ خرداد به‌دلیل هم‌زمانی با مسابقه تیم ملی کشورمان در جام جهانی فوتبال روسیه تغییر کرد. براساس برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده نمایش «میتار قیری» به کارگردانی داریوش رعیت روز جمعه ۲۵ خرداد، ساعت ۱۷ روی صحنه می‌رود. این در حالی است که اجرای نمایش «مالی نسوینی» به‌کارگردانی مرتضی میرمنظمی روز جمعه ۲۵ خرداد ساعت ۱۷ و نمایش «دیراهبان» به‌کارگردانی کیومرث مرادی در تالار چهارسو ساعت ۱۶:۳۰ خواهد بود.

بهناز شیربانی: در سال‌های اخیر تجربه سریال‌سازی

در چند فصل، شاید عمده‌ترین دلایلش را می‌توان در افت کیفی فیلم‌نامه و نبود جذابیت در فصول بعدی سریال جست‌وجو کرد، اما از این میان تنها می‌توان به معدود سریال‌هایی اشاره کرد که بعد از چند فصل و البته با افت‌وخیزهایی باز هم توانستند مخاطبانشان را با خود همراه کنند. سریال «پایتخت» را می‌توان از جمله سریال‌هایی دانست که با توجه به برخی انتقاده‌ها، سریال موفق‌ی به‌لحاظ جذب مخاطب بود و از اندک نمونه‌هایی که شمارشان از انگشتان یک دست هم کمتر است. اما شبی‌که نمایش خانگی که سال‌ها پیش حوزه ناشناخته‌ای برای مخاطبان پیگیر سینما و تلویزیون محسوب می‌شد، به مرور جایگاهش را میان مردم باز کرد و حتی به‌عنوان رقیبی برای تلویزیون ایران شناخته شد. حضور بسیاری از کارگردانان و بازیگران مطرح سینما و تلویزیون در این عرصه و تولیداتی که گاه با شکست مواجه شدند، بسیاری از سینماگران را متوجه این موضوع کرد که مخاطبی که به‌ازای پرداخت مبلغی به دیدن این سریال‌ها می‌نشیند، پیگیر چه نوع تولیداتی است؛ می‌توان گفت سریال «شهرزاد» بسیاری را متوجه این موضوع کرد. نگارش قصه‌ای پرکشش و تمرکز روی کیفیت فیلم‌نامه و در کنارش حضور بازیگران و عوامل حرفه‌ای و هدایت آنها توسط کارگردانی که تجربیاتش در تلویزیون نتیجه خوبی داشته باعث شد تا «شهرزاد» قدرتمند وارد عرصه شبی‌که نمایش خانگی شود. آن‌قدر که مخاطبانش پیگیر ادامه این سریال در فصول بعدی شوند. هرچند که نمی‌توان حواشی ریزودرشت این سریال در روند تولید را انکار کرد و نادیده گرفت. حسن فتحي، کارگردان این مجموعه، بعد از پایان فصل سوم سریال در صفحه شخصی‌اش به تجربه کار در این حوزه و

البته حواشی‌ای که بر کارش سایه انداخته بود اشاره کرد و نوشت: «همه این سال‌ها کارگردانی برای من اگر یواسی میان اصولی چون استقلال، رفتار اخلاقی، شفافیت و البته یافتن بهترین نسبت با همین سه‌گانه بوده است و با سریال شهرزاد در بسیاری از لحظات این اکتیوایی به قصد حفظ تعادل در معرض تهدید قرار گرفت. تردیدی نیست که صنعت سینما و فیلم با خلق و تخیل سروکار دارد و نیازمند خلوت و امنیت ذهنی است. کاری است گروهی و موفقیتش در گرو همکاری و همبستگی میان همه افراد گروه. با مخاطب سروکار دارد، به این معنا که نه‌تنها باید مورد پسند قرار بگیرد بلکه باید نقش‌آرورایی‌های فرهنگی و عادات عمومی هم باشد. به دلیل نقش اجتماعی‌اش همیشه در تنش است با سلیقه‌های متفاوت سیاسی و نهایتاً اینکه برای به‌سرانجام‌رساندن خود نیازمند پول است در عین‌اینکه باید مستقل باشد. حفظ تعادل برای یک فیلم‌ساز در خلق و تولید یک اثر هنری، التزام به این نکات است و متأسفانه چنین التزامی در جامعه ما همواره در معرض تهدید و تردید قرار می‌گیرد؛ تردیدی میان منافع خود و دیگری، میان

هنر

خداحافظی شهرزاد با مخاطبانش

اخلاق و مصلحت، میان استقلال و میل سیاست به دخالت، میان منلق سرمایه و جنس هنر، میان افکار عمومی و نقد آن. این تعادل‌های ضروری و الزامی متأسفانه از همان فصل اول سریال به‌واسطه ضرب و زور رسانه‌ای برخی سلیقه‌ها در معرض آسیب و تهدید قرار گرفت. در تمام مدت من سعی کردم تا با یاری همکارانم، این تنش‌ها و حاشیه‌ها را که گاه به افکار عمومی ربط پیدا می‌کرد و گاه به سیاست‌های رسمی و متولیان رسمی تاریخ معاصر و قرانت‌های زنگ، ارکستروار، هماهنگ و پرسروصدا و گسترده، مسلط از تاریخ، نادیده گرفته و کار را به انجام برسانم و البته استقلال عمومی مخاطبان متنوع و متعلق به اقشار مختلف در داخل و خارج کشور، پشت و پناه

بوی موفقیت آن به مشام می‌رسید

احمد طالبی‌نژاد: سریال «شهرزاد» را جـز در قسمت‌های اولیه دیگر دنبال نکردم، اما در جریان تداوم و سیر تحولاتش بودم. سریالی که توزیع آن به صورت غیردولتی؛ یعنی در مدیومی به‌جز تلویزیون بوده و توانسته تا این حد موفق ظاهر شود، قطعاً مردم در آن چیزهایی دیده‌اند که باعث تداوم ساخت آن در سه فصل شد. در شرایطی که برخی سریال‌ها در همان فصل اول هم با افت مخاطب مواجه می‌شوند و ادامه‌دارشدنشان در فصل‌های بعدی جنبه‌ای ندارد، این سریال در هر سه فصل بازخوردهای خوبی داشت. هرچند در این میان حواشی متعددی درباره سریال مطرح شد، ازجمله اینکه سرمایه‌گذاران سریال از صندوق ذخیره فرهنگیان پولی را برداشت کرده‌اند و یا وام گرفته‌اند و هر چیزی که به این صورت مطرح شد و شاید یکی از دلایلی که باعث شد برای دیدن این سریال روی خوش نشان ندهم، همین موضوع بود که

این‌بار با واردآوردن اتهام پول‌شویی و اختلاس، همه اعتماد عمومی را نشانه گرفت! چه باید می‌کردیم؟ تن می‌دادیم به شایعه و شبهه و بازار داغ جوسازی و کار را تعطیل می‌کردیم؟ یا به‌رغم تهمت‌ها و افتراهای ریزودرشت که علاوه‌بر حیثیت تهیه‌کننده سریال، آبروی من، همکار نویسنده‌ام و یکی دو نفر از بازیگران اصلی سریال را نشانه رفته بود و با امید برطرف‌شدن شبهات و شایعه‌پراکنی افرادی که با هر نیت و انگیزه توقف فیلم‌برداری شهرزاد را هدف قرار داده بودند، کار را ادامه می‌دادیم؟ صداالبته نقطه قوت هنرمند، استقلال اوست و برای او همیشه این ترس و تردید وجود دارد که میادا بازیچه دست متولیان سرمایه و قدرت‌های موازی بنش‌برده قرار گیرد. هنرمند دلگرم است به اعتماد مردم و نمی‌تواند فقط به منافع مادی خود بیندیشد و طبیعی است که باید بی‌اندک با کمک چه سرمایه‌ای می‌تواند خلق را ممکن سازد. اگرچه در نهایت ما راه دوم را انتخاب کردیم و موازی آن، دروغ و واهی بودن شبهات و اتهامات نیز کاملاً به اثبات رسید، اما بی تردید یکی از سخت‌ترین لحظات ساختن سریال شهرزاد همین انتخاب بر سر این بزنگاه بود. انتخاب میان افکار عمومی که گاه چون کشتنی بی‌لنگر است و حقیقتی که برای اثباتش باید مرام و معرفت حلم و صبوری دانست. اکنون در پایان ساخت و تولید و پخش، صحبت‌کردن از این بزنگاه‌هایی که هربار کارگردان و دیگر دست‌اندرکاران سریال شهرزاد را در برابر انتخاب‌هایی خطرر قرار می‌داد به چندان کار می‌آید؛ باید دانسته شود سریالی که موجب همدلی و هیجان و کنج‌کاوی نسبت به گوشه‌هایی از تاریخ معاصر در نزد مخاطبانش شده، به قیمت مدیریت چه تنش‌ها و دست‌ودل‌لرزدن‌هایی میسر گشت. باید دانسته شود تا افکار عمومی به‌سرعت بازیچه دست متولیان ثروت و منطق قدرت نشود و برای نفرین و آبریزن گفتن، قهرت و اشتباهات و صبوری میاموزد و مطمئناً پیشه‌کند. من در سال‌های حضور در این عرصه، تنها به یمن همین اعتماد به مردم، اعتماد به روشنگری زمان و صبوری بوده است که از یا نیفتاده‌ام و مرارت‌ها را تاب آورده‌ام. اکنون در کلام آخر به نیابت از سوی یک‌بیک همکارانم، قدردان قدرشناسی و حسن توجه مردم عزیز هستیم که سریال شهرزاد را به‌رغم همه نقصان‌ها و کاستی‌های آن مورد حمایت و اعتماد خود قرار دادند.

سریال شهرزاد با تمام حواشی و اتفاقاتی که درباره چگونگی ساختنش؛ از تأمین هزینه‌ها و دستمزد‌های بازیگران گرفته تا بسیاری مسائل دیگر افتاد، تمام شد. فحی در یادداشتش از احتمال ساخت فصل چهارم سریال نوشت و خبرگزاری فارس از تدارک ساخت سریالی توسط فتحي در نمایش خانگی نوشت؛ سریالی که قصه آن بر اساس رمان معروف «بامداد خمار» است و این روزها فتحي با فتنه حاج‌سیدجوادى، نویسنده این کتاب، جلسات متعددی برای نگارش آن دارد. به نظر می‌رسد حوزه نمایش خانگی برای حسن فتحي به‌مراتب موفقیت‌آمیزتر بوده و باید دید پروژه آینده این کارگردان چه خواهد بود.

جشنواره جهانی فیلم فجر برمجوعه شورای عالی بین‌الملل سینما شد

● حمایت از مؤسسات ایرانی که به معرفی و بازاریابی پتانسیل‌های خدمات تولیدی و سایر امکانات فیلم‌سازی کشور مانند معرفی لوکیشن‌های طبیعی برای جذب تولیدات خارجی و مشترک به ایران اقدام می‌کنند.

- ارتباط با آرشپوها و کتابخانه‌های جهان برای قراردادن فیلم‌های ایرانی در سید فیلم‌های موجود.
- حمایت حقوقی و ارائه خدمات حقوق بین‌الملل توسط کارشناس به ایرانیان فعال در حوزه بین‌الملل و غیرایرانیان علاقه‌مند به فعالیت در ایران.
- راه‌اندازی یا حمایت از راه‌اندازی پایگاه‌های اینترنتی خدمات پشتیبانی از سینمای ملی، مانند خبرگزاری سینمایی، بانک اطلاعات سینمای کشور با هدف‌گذاری خارج از حقیق.
- راه‌اندازی یا حمایت از راه‌اندازی پایگاه‌های اطلاعاتی.
- راه‌اندازی مرکز ملی آپلود و دانلود فیلم در داخل کشور برای استفاده شافلان رسمی این حرفه.
- کمک به افزایش همکاری‌های جهانی صنعتی بین سینماگران ایرانی و اتحادیه‌ها و اصناف غیرایرانی.
- اکران عمومی هدفمند فیلم‌های خارجی در داخل به

ادامه از صفحه ۵

آنان در صورت حیات حامی برجام بودند

راسل و هشتتودی بر این باور بودند که مسابقه سلاح‌های اتمی در جهان و خاورمیانه بایستی متوقف شود. راسل در متن نامه اشتیاق خود را برای شنیدن پاسخ مرحوم پدر به درخواستش به وضوح آشکار کرده و پروفسور هشتتودی نیز به ایشان نظر مثبت خود را اعلام می‌دارد و این‌دغدغه همچنان تازه است. گویی هشتتودی امروز زنده است و نظراتش باید شنیده شود.

با تلاش دولت روحانی در قضیه برجام قدیم‌های اساسی جهت امنیت ایران عزیز و کل منطقه برداشته شد. فکر می‌کنم پدرم اگر در قید حیات بود، از حامیان جدی «برجام» محسوب می‌شد.

فرق ندارد اینکه می‌توانست با وجود تنگ‌نظری‌هایی که وجود دارد در اینجا باشد یا نه! اما از آنجا که یک ایرانی دلسوس هر جا که باشد دغدغه وطن و خاک مین دارد، وظیفه داریم که از هر اقدامی به منظور آرامش ایران در بحران‌ها حمایت کنیم و پدرم با شناسختی که از او داشتیم این کار را با صدای رسا انجام می‌داد. از یکی از دوستان شنیدم که حضرت علی فرموده‌اند: هنگام فتنه همچون شتر دوساله باش که نه پشتی دارد نه سوارش شوند و نه پستانی تا شیرش دوشند. به‌راستی با «برجام» ما به همین فرموده ایشان عمل کردیم؛ مسئولان نظام همواره اعلام کرده‌اند که ما به دنبال ساختن بمب اتمی نبودیم و نیستمیم. بر این اساس پذیرفتن برجام و توافق با قدرت‌های جهانی در چارچوب‌های تعریف‌شده را بسیار اقدام مثبتی ارزیابی می‌کنم و آن را نوعی اجرائی‌کردن توصیه‌های پدر در راستای تحقق صلح جهانی خاصه در منطقه خاورمیانه می‌دانم.

یقیناً اگر راسل پدرم (پروفسور محسن هشتتودی) در قید حیات بودند، امروز ایشان و بنیاد صلح راسل به صورت جدی از برجام حمایت می‌کردند و مقابل زیاده‌خواهی‌های ترامپ می‌ایستادند.

البته ما هم نباید کار را تمام‌شده تلقی کنیم. دموکرات‌های آمریکا و بسیاری از چهره‌های تأثیرگذار اروپا حتی دولت‌های اروپایی را به‌رغم موفق‌اند و آن را تضمین‌کننده صلح خاورمیانه و جهان می‌دانند. نباید باب مذاکره و تعامل را با آنها بست، اگر همه مثل ترامپ فکر می‌کردند، بله بن هم موافق آن بودم که رویه‌روی زیاده‌خواهی‌های او بایستیم اما همه مثل او نمی‌اندیشند.

● **هنر ما در دیپلماسی باید چانه‌زنی جهانی به منظور افزایش موافقان باشد.** نه تبدیل موافقان به مخالفان. **ما باید با برخورد منطقی و عقلانی و مبتنی بر صداقت اعتماد جهانی را جلب کنیم و ترامپ را به گوشه رینگ ببریم.**

بله موافقم، من دوستان زیادی در بین سیاست‌مداران کشور فرانسه دارم که دوست دارند به ایران کمک کنند و از برجام حمایت می‌کنند. به اعتقاد من فقط با حضور سیاست‌مداران و چانه‌زنی آنها مسائل حل نمی‌شود. باید از حضور اندیشمندان و دانشمندان نیز بهره ببریم.

چرا راسل بنیاد صلح تشکیل داد و نجیگان عالم را دعوت کرد؟ چرا ما فرصتی برای روشنفکران و پیش‌فراقولان فکری جامعه حتی اگر از منتقدین پروپاقرص باشنند ایجاد نکنیم تا در راستای تحکیم برجام عمل کنند. بنده به سهم خود در رایزنی با مسئولان کشور فرانسه و پارلمان آن کشور آمادگی خود را به مسئولان اعلام کرده اما هیچ پیامی دریافت نکردم. بنیاد پروفسور محسن هشتتودی که در شرف تأسیس آن هستم در کنار سایر ان‌جی‌واهایی از این دست می‌تواند جایگاه مناسبی باشد تا با گرد‌همایی اندیشمندان و روشنفکران در تعامل با دولت چنین اقداماتی را پیگیری کنند.

یقین بدانیدم مجامع جهانی به دانشمندانی چون مرحوم پروفسور محسن هشتتودی و پروفسور مجید سمیعی که یک افتخار ملی هستند یا همین دکتر صادق زیانکلام که اخیراً یک جایزه جهانی را برده‌اند و… بسیار احترام می‌گذارند و در خیلی از مواضع، این چهره‌ها می‌توانند نقش‌های کلیدی داشته باشند و به‌عنوان کاتالیزور عمل کنند.

ما در بحث «برجام» همان‌طور که در انتخابات سال ۹۶ اعلام شد، نیازمند یک اجماع ملی هستیم و می‌بایست از همه ظرفیت‌ها استفاده کنیم. حتی آنان که با نظام و دولت دارای فاصله هستند باید از ایشان نیز دعوت شود تا برای فردای بهتر ایران و آرامش این سرزمین و جوانان این مرز و بوم که دغدغه اصلی محسن هشتتودی بود وارد صحنه شوند و به حاکمیت مدد برسانند.

دوناامه تاریخی

ایبن کنفرانس در سوئیس یا در سوئد برگزار خواهد شد و من به زودی به شما اطلاع خواهم داد که کدام‌یک از این دو کشور میزبان این کنفرانس خواهند بود. به پیوست مطالب زیاد و مهمی را که در رابطه با این موضوع و ایبن کنفرانس مدنظر داریم، برای شما ارسال می‌کنم. ذکر این نکته ضروری است که مسابقه سلاح‌های اتمی در خاورمیانه باید متوقف و توسعه برنامه‌های اتمی محدود شود و این آرزوی جدی من است که شما به‌عنوان عضو شرکت‌کننده امکان حضور در این کنفرانس را بیابید. حضور شما از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده و من با اشتیاق منتظر دریافت پاسخ شما هستم.

فرستی دیگر برای متقاضیان جشنواره نمایش عروسکی

گروه هنر: گروه‌های نمایش عروسکی که نمایش‌هایشان آماده اجراست، ولی تاکنون برای شرکت در جشنواره نمایش عروسکی اقدام نکرده‌اند نیز می‌توانند متقاضی شرکت در جشنواره باشند. به گزارش ستاد خبری هفدهمین جشنواره بین‌المللی نمایش عروسکی تهران مبارک، پیرو اعلام پیشین دبیر نمایش‌ها بر آثار متقاضی شرکت‌کننده در بخش صحنه‌ای که طرح‌های اجرائی و نمایش‌نامه‌های خود را براساس فراخوان به جشنواره ارسال کرده‌اند و مراحل ارزیابی را گذرانده‌اند، گروه‌هایی که نمایش‌هایشان آماده اجراست نیز می‌توانند تا پایان خرداد برای شرکت در جشنواره عروسکی تهران مبارک با دبیری مرضیه برومند یکم تا هفتم شهریور در تهران برگزار می‌شود.

^[1] شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب در نظر دارد کالای مورد نیاز خود را مطابق جدول زیر از طریق برگزاری مناقسه عمومی تامین نماید

^[2] آدرس پستی: اهواز -کوی فدائیان اسلام (نوسایید - خلیبان شهرپور- مجتمع تدارکات و امور کالا- ساختمان ۱۰۲- اداره تدارکات خرید کالای داخلی - واحد خریدهای عمومی

^[3] اتاق کد پستی ۴۵۷۹-۶۱۲۸۰ تelfn: ۴۱۳۱۹۰۳۴۱-۴۴۱۰۰۶

^[4] درگاه های اینترنتی مرتبط جهت رویت و مطالعه شرایط مناقسه و سایر مشخصات فنی و مقادیر کالا:

^[5] WWW.SHANA.IR / WWW.NISOC.IR / WWW.IETS.MPORG.IR

^[6] تاریخ چاپ آگهی نوبت اول ۹۷/۳/۲۳ و تاریخ چاپ آگهی نوبت دوم ۹۷/۳/۲۷ می باشد